

Ο ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΙΕΒΕΡΓΗΣ.

Περὶ τοῦ μεγάλου φιλοσόφου Ἐμμανουὴλ Καντίου, ὅστις ἔζηεν αἰτία ἡ πόλις, ἐν ᾗ ἐγεννήθη, νὰ ὀνομασθῇ „πόλις τοῦ καθαροῦ λόγου, ἀμφιβάλλομεν ἂν οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν, ἀκόμη καὶ ἐὰν γινώσκωσι καὶ ἐμελέτησαν τὰ ἔργα του, ἔχωσιν ἀκριβῆ ἰδέαν περὶ αὐτοῦ ὡς ἀνθρώπου καὶ περὶ τοῦ καθημερινοῦ βίου του. Ἄλλ' ἐσχάτως γερμανὸς τις λόγιος ἐν ταῖς ὑπ' αὐτοῦ δημοσιευθεῖσαις μελέταις περὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Πρωσσίᾳ παρέχει ἡμῖν ἐπὶ τῇ βάσει πληροφοριῶν τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ζησάντων ἐπιτυχῇ σκιαγραφίαν τοῦ φιλοσόφου, ἣν μεταδίδομεν καὶ ἡμεῖς εἰς τοὺς ἔλλοντας ἀναγνώστας.

„Περὶ τὸ στόμα του καὶ τοὺς γλαυκοὺς καὶ διαυγεῖς ὀφθαλμοὺς του ἐπικρατεῖ μία τις εὐκνησία, μία λεπτότης καὶ εὐπροσηγορία. Βαδίζων κύπτει πρὸς τὰ ἔμπροσ καὶ ὡς ἐκ τούτου πάντοτε ἡ πλεξὶς τῆς φρονήσεώς του (ὡς ἐφόρουσαν τότε οἱ ἄνθρωποι) πίπτει ἐπὶ τοῦ στήθους του. Κατὰ τὴν πρώτην μου ἐπίσκεψιν, περὶ τὴν 7 1/2 πρωϊνὴν ὥραν, εὗρον αὐτὸν ἐργαζόμενον καὶ φέροντα κατωτὴν κίτρινον καὶ ἐρυθρὰν ἐκ μετὰξής πολωνικὴν ζώνην. Μ' ἐδέχθη λίαν εὐπροσηγόρως, ὡμίλησε πολλὰ — ἐφλυάρησε μᾶλλον περὶ διαφορῶν ἀσημάντων πραγμάτων, ἐν πολλοῖς ἦτο εὐτράπελος καὶ εἶπεν ὀλίγας τινας λίαν πρωτοτύπους παρατηρήσεις περὶ βρεμβασμοῦ, τῶν λογίων γυναικῶν καὶ τῶν ἀσθενειῶν των. Διδάσκει δημοσίᾳ τὴν Λογικὴν, τὴν 7^{ην} πρωϊνὴν ὥραν, καθεδέσθην, καὶ δις τῆς ἑβδομάδος φυσικὴν Γεωγραφίαν. Ἀγορεύει δὲ ὡς ἐὰν ὁμιλεῖ καὶ ἐπομένως οὐχὶ ἐυλόγως.

Ὁ μέγιστος τῶν φιλοσόφων τοῦ 18^{ου} καὶ ὁ μέγιστος τῶν στρατηγῶν τοῦ 19^{ου} αἰῶνος, ὁ Κάντιος καὶ ὁ Ναπολεὼν, ἦσαν ὁμόφυροι λίαν μικροῦ ἀναστήματος. Ὁ Κάντιος εἶχε μόλις 5 ποδῶν ὕψος καὶ τὸ στήθος του συμπεπιεσμένον· ἡ δεξιὰ του ὠμοπλάτῃ προεξείχεν ὀλίγον τι πρὸς τὰ ἔμπροσ, ἀλλ' οἱ γλαυκοὶ του ὀφθαλμοὶ ἠκτινοβόλουν καὶ ἀπήστραπτον ὅταν ὁμίλει· ἡ κόμη του ἦτο ξανθὴ, οἱ δὲ χαρακτηρισμοὶ τοῦ προσώπου του μέχρι βαθυτάτου γήρατος δροσεροὶ καὶ ἐκφραστικοί· ἡ ἀκοή του ἦτο εἰς ἄκρον ὀξεῖα, ἡ δὲ ἀπλὴ καὶ ὀλιγαρκὴς αὐτοῦ δίαιτα τὸν ἀπὸ τῆς ἀσθενείας μέχρι γήρατος. Καὶ τὸ θέρος καὶ τὸν χειμῶνα ἠγείρετο ἀκριβῶς περὶ τὴν 5^{ην} πρωϊνὴν ὥραν καὶ ἐκοιμήτο μόνον 7 ὥρας. Μετὰ μεσημβρίαν ἐξήρχετο εἰς περίπατον ἀδιαφορῶν περὶ τοῦ καιροῦ, ἐνεδύετο δὲ ἀπλῶς μὲν, ἀλλὰ λίαν κοσμίως. Οἱ περίπατοί του, ἡ τακτικὴ αὐτοῦ ἐμφάνις ἐπὶ τῆς φιλοσοφικῆς ἑδρας καὶ ὁ ὑπηρετῆς του Λαμπρόδιος εἶνε γνωστοί. Τῇ βοηθείᾳ φίλου του τινος, ἀγγλου ἐμπόρου, εἶχεν ἀπώκνησει μεγάλην περιουσίαν, ἥτις τὸν κατέστησεν ἀνεξάρτητον, καίτοι πολλοὶ τῶν φοιτητῶν δὲν τῷ ἐπλήρονον τὰ διδάκτρα καὶ ὁ Κάντιος οὐδέποτε τὰ ἐζήτει. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1775 μέχρι τοῦ 1780 καὶ ἀπὸ τοῦ 1784 μέχρι τοῦ 1793 οὐδὲ μίαν ὥραν ἔλειπεν ἐκ τῶν παραδόσεών του. Ἐκάθητο εἰς μικρὰν ἀπόστασιν πρὸ τινος μικροῦ ἀναλογίου καὶ ὁμίλει διαρκῶς καὶ τόσον σιγανά, ὥστε δυσκόλως ἠδυνάτο τις νὰ τὸν ἀκούῃ, ἀλλὰ μετὰ τόσης εὐφύας καὶ σαφηνείας, ὥστε πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτὸν κατεδέλλοντο καὶ ἐπροτίμων νὰ τὸν ἀκούωσι, παρὰ ν' ἀναγινώσκωσι τὰ βιβλία του. Ἀκόμη καὶ εἰς τὰς πρὸς τὴν τράπεζαν συνδιαλέξεις του σωρηδὸν ἐξήρχοντο τῶν χειλέων του αἱ μεγαλοφθέστεραι τῶν ἰδεῶν, ἅτινες ὅμως ἐχάνοντο, διότι οὐδέποτε τὰς ἐπανελάμβανε.

Ὁ Κάντιος εἶχε παιδικὴν καρδίαν καὶ ὁ ἴδιος δὲν ἐθεάρεῖ ἑαυτὸν

μέγαν καὶ ἐπίσημον ἄνθρωπον. Πολλοὶ τῶν σήμερον ὀγκώδη καὶ πολυσέλιδα βιβλία περὶ αὐτοῦ γραφόντων ἔχουσι πολὺ μεγαλειτέραν ἰδέαν περὶ τῶν ἔργων των καὶ ὅμως ἡ μετριοφροσύνη εἶνε πάντοτε ἡ μόνη προεξείχουσα μεγαλοφυΐα.

ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ ΛΑΓΩΝ.

κ. Α. Π. Χ. εἰς Βατούμ. Πρὸς τὸν ὑποδείχθέντα ἡμῖν φίλον ἐγράψαμεν, Σᾶς εὐχαριστοῦμεν δὲ διὰ τὴν φιλικὴν ὑμῶν σύστασιν. — κ. Γ. Κ. εἰς Ὁδυσσόβ. Συνεμορφώθημεν. — κ. Γ. Π. Μ. εἰς Σῦρον. Δὲν ἦτο δυνατόν πρότερον. — κ. Ἀδ. Μ. εἰς Δεδεαγάτζ. Ἐπράξαμεν κατὰ τὰς ὁδηγίας ὑμῶν. — κ. Σ. καὶ Κ. εἰς Ξάνδην. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν, τὸ αἰτηθέντα ἀπεστάλησαν. — κ. Ε. Π. εἰς Πότιον. Ἐσημειώσαμεν, Σᾶς εὐχαριστοῦμεν δὲ δι' ἣν δεικνύετε προθυμίαν. — κ. Ν. Ν. εἰς Φολέστιον. Ἀπεστάλη. — κ. Ε. Κ., Θ. Ν. Ε., Γ. Τ. καὶ Π. Σ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ἐλήφθησαν καὶ

Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Π. Π. καὶ Γ. Τ. εἰς Πάτρας. Ἐλήφθησαν καὶ ἀπεστάλησαν. — κ. Δ. Ν. Μ. εἰς Φιλίππουπολιν. Ἐλήφθη. — κ. Ἀδ. Ζ. Μ. εἰς Βιτόλια. Συνεμορφώθημεν ἤδη, — κ. Ι. Κ. Δ. εἰς Ταϊνάνιον, Κ. Γ. εἰς Γαλάζιον, Μ. Φ. εἰς Κάϊρον, Ν. Μ. π. εἰς Ζαχαζίκ, Α. Α. Τ. εἰς Κωνσταντῖναν, Ι. Δ. Κ. εἰς Ρέθυμνον. Πρὸς τοὺς ὑποδείχθέντας ἡμῖν ἀπεστεύσαμεν ἤδη τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδομένα τεύχη, καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. — κ. Β. Β. εἰς Ἀδριανούπολιν. Κατ' αἰτησὶν Σας, ὁ ἀριθμὸς τῶν πρὸς ὑμᾶς τευχῶν ἠυξήθη. — κ. Δ. Σ. εἰς Ξεμπελεβέν (Αἰγυπτος), λέσχην „Ισ.“

εἰς Σῦρον. Σᾶς ἐνεγράψαμεν καὶ ἀπεστάλησαν. — κ. Γ. Α. εἰς Τέλλαν. Ἐλήφθησαν καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Γ. Γ. εἰς Samanoud (Αἰγυπτος). Ἐλήφθησαν καὶ ἀπεστάλησαν, Σᾶς εὐχαριστοῦμεν δὲ θερμῶς. — κ. Σ. Π. εἰς Ἀθήνας. Ἐλήφθη καὶ τὸ τελευταῖον. — κ. Ε. Δ. εἰς Σμύρνην. Ἐλυτήθημεν διὰ τὴν εἰδησὶν Σου, τὸ ἐν λόγῳ χρώμα ἠναγκάσθημεν νὰ παραγκωνίσωμεν, ἐνεκα πρακτικῶν λόγων. — κ. Σ. Π. εἰς Μαριούπολιν, Π. Σ. εἰς Μεσσήνην. Ἐλήφθησαν καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Κ. Β. εἰς Ἀθήνας. Πρὸς τὴν ἐν Ζακύνθῳ λέσχην ἀπεστάλη τὸ φύλλον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Νικόδημος (μετὰ εἰκόνας). — Ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ Εὐγενίου Ζωμαρίδου (συνέχεια). — Περὶ τοῦ προσεχέως κατακλυσμοῦ ὑπὸ τ. Σ. Δ. — Σαφρὸ (μυθιστορία ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος — συνέχεια). — Πινακοθήκη, ἥτοι ἐρμηνεῖα τῶν εἰκόνων. — Ποικίλα. (Ὁ Αὐτοκρ. Φρειδερίκος Γ'. ἐν Λειψία. — Αἱ γυναῖκες ἐν Ἀμερικῇ. — Ἡ αὐξήσις τοῦ πληθυσμοῦ ἐν Εὐρώπῃ. — Ὁ μέγιστος τῶν μαργαριτῶν. — Περὶ Σοπεργάουερ. — Ὁ ὀφθαλμὸς τῆς γαλλικῆς ὥρολογιον. — Ἐπιστήμη καὶ Καλλιτεχνία. (Ὁ „Ὀδέλλος“ τοῦ Βέρδν. — Πλούσιωτάτη συλλογὴ ἐγγράφων. — Τὸ ἔδαφος τῆς Εὐρώπης. — Περιέργων φαινόμενον κεραυνουῶν. — Βιβλιοθήκη. — Ὁ φιλόσοφος τῆς Καὶ νιξέρεργς. — Μικρὰ Ἀλληλογραφία.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Νικόδημος, Πατριάρχης Ἱεροσολύμων (σελ. 65). — Τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιάς. Ἐλαιογραφία ὑπὸ Μέντσερ (σελ. 69). — Θόλος τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἀγίου Τάφου (σελ. 73). — Τὸ νέον χρηματιστήριον τῶν γερμ. βιβλιοπωλῶν ἐν Λειψία (σελ. 76). — Μονομαχία Λαγῶν (σελ. 80).

Ἐκδότης Π. Α. ΣΥΓΟΥΡΗΣ.

Τύποις Bär & Hermann, ἐν Λειψία. — Χάρτης ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ. — Μελάνη Frey & Sening, ἐν Λειψία.